

RETTELSESBLAD

Erstatter betænkningen dateret 11. november 2019

(Indstillingen fra udvalgsflertallet er ændret mhp. at indstille det af Naalakkersuisut fremsatte ændringsforslag til vedtagelse)

BETÆNKNING

Afgivet af Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2019 om betalingssystemet Ilanngaassivik.

Fremsat af Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hermann Berthelsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Karl-Kristian Kruse, Siumut

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut

Medlem af Inatsisartut Malene V. Rasmussen, Demokraatit

Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jens Napaattoq, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. september under EM2019 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Med forslaget indføres en betalingsservice benævnt Ilanngaassivik, der håndterer betalingen af regninger. Regningsopkrævning vil være obligatorisk for de borgere, der er i restance til det offentlige. Borgere, der ikke har restanceproblemer, kan frivilligt tilmelde sig regningsopkrævning via Ilanngaassivik.

Borgere, der omfattes af regningsopkrævning, vil ikke have mulighed for at fravælge at betale en gyldig regning fra det offentlige. Den enkeltes mulighed for at disponere over sin indkomst

til andre formål reduceres, men samtidig sikres borgeren i forslaget et rådighedsbeløb, som er det beløb, borgeren mindst skal have til rådighed efter at regningerne er betalt. For de omfattede borgere medfører det, at regninger fra det offentlige tillægges en slags fortrinsstilling i forhold til personens private kreditorer. Dette afspejler imidlertid, at det offentlige har en række pligter i medfør af eksempelvis sociallovgivningen, til at anvise midlertidigt husly ved udsættelse fra en bolig.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget mødte blandet tilslutning ved førstebehandlingen. Siumut, Demokraterne og Nunatta Qitornai støttede med visse forbehold forslaget. Inuit Ataqatigiit, Partii Naleraq, og Suleqatigiissitsisut indstillede forslaget til forkastelse.

Høring

Forslaget har været høring i perioden 30. april til 5. juni 2019. Der er med forslaget fremsendt et høringssvarnotat, hvor indkomne høringssvar og Naalakkersuisuts kommentarer hertil fremgår minutløst.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at der er tale om et ganske omfattende lovforslag, som kombinerer et udbetalingssystem med et inddrivelsessystem. Herudover forudsætter forslaget, at der forinden indføres en offentlig bankkonto á la Nemkonto. Systemet skal desuden tilkobles Sullissivik, Digital Post og en stribe registre. Systemet skal sendes i udbud efter lovens vedtagelse og ventes angiveligt driftsklar i starten af 2021. Naalakkersuisut fremhæver følgende hovedelementer i forslaget:

- Borgernes lønindkomster og en række andre indkomster formidles via Ilanngaassivik. Det betyder, at alle arbejdsgivere skal udbetale løn gennem Ilanngaassivik. For det offentlige skal alle udbetalinger til borgerne udbetales gennem Ilanngaassivik. Dette omfatter f.eks. arbejdsmarkedsydelse, uddannelsesstøtte og alderspension.
- De indkomster m.v., en borger har igennem Ilanngaassivik, må kun anvendes til opkrævning af regninger, hvis den pågældende er omfattet af eller har tilmeldt sig regningsopkrævning.
- De, der ikke er omfattet af regningsopkrævning, får udbetalt lønnen m.v. til den anviste konto uden at der må trækkes regninger fra indkomsten.
- De, der er omfattet af regningsopkrævning, får først udbetalt lønnen m.v. efter Ilanngaassivik har anvendt noget af indkomsten til at betale de regninger, borgeren har modtaget fra det offentlige. Det resterende beløb udbetales til borgerens konto, så beløbet er til rådighed på lønningdagen.

- Det er obligatorisk at være omfattet af regningsopkrævning, hvis man har restancer til det offentlige eller har haft flere restancesager.
- Hvis man ikke har en restance, kan man frivilligt til-og framelde sig regningsopkrævning.
- Med forslaget sikres det, at borgere, der omfattes af regningsopkrævning, altid får en del af sin indkomst udbetalt. Der må således som udgangspunkt ikke opkræves regninger, der betyder, at borgeren har mindre end 4.000 kr. til rådighed om måneden, og for par ikke under 6.000 kr. samlet. Rådighedsbeløbet forhøjes desuden, hvis der er hjemmeboende børn under 18 år på bopælen. Rådighedsbeløbet kan desuden forhøjes i andre tilfælde, f.eks. hvis der er tale om handicappede.
- En regning kan stå til opkrævning i Ilanngaassivik i op til 3 måneder. Hvis borgeren i en måned ikke kan betale en regning, vil regningen blive opkrævet af den indkomst, som borgeren modtager i de næste måneder. I den tid regningen står i Ilanngaassivik bliver borgeren ikke pålagt renter og rykkergebyrer.

Naalakkersuisut har efter førstebehandlingen af forslaget foranlediget en udsættelse af 2. og 3. behandlingen med henblik på udarbejdelse af et ændringsforslag.

Ændringsforslaget præciserer forholdet mellem betalingssystemet Ilanngaassivik og den inddrivelse, der sker i regi af skatteforvaltningen i inddrivelsesafdelingen, med hjemmel i landstingslov om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige og Retsplejeloven for Grønland.

Formålet med ændringsforslaget er desuden, at ligestille registerende partnere og partnere der lever i ægteskabslignende forhold med personer, der har indgået ægteskab.

Der er sket en kvalificering af forslagets forventede økonomiske konsekvenser. I forlængelse heraf, stilles der forslag om, at Naalakkersuisut bemyndiges til at indføre et finansieringsbidrag for fordringshaverne baseret på antallet af opkrævninger, således at en del af udgifterne til den løbende drift, vedligeholdelse og udvikling af systemet finansieres af fordringshaverne baseret på, hvor mange regninger den enkelte fordringshaver sender til opkrævning i Ilanngaassivik.

Endvidere ændres prioriteringen af betalingsordre i systemet, således at krav på betaling af erhvervsfangerlicens betales før krav på betaling af daginstitutionsplads. Der henses herved til, at opretholdelsen af en erhvervsfangerlicens er central for, at personen kan opretholde sit erhverv.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Naalakkersuisut oplyser, at forslaget forventes at medføre effektiv opkrævning af regninger,

færre restancesager og på sigt en mindre restancemasse. En mere effektiv opkrævning fra de, der har råd til at betale, men som fravælger at gøre dette, vil frigøre tid for inddrivelsesmyndigheden, hvilket giver mulighed for en mere effektiv inddrivelsesindsats hos borgere med betalingsvanskeligheder. Begge forhold forventes at bidrage til at sænke restancemassen og reducere antallet af fordringer, der må afskrives som værende uerholdelige. Det skønnes, at forslaget samlet set vil medføre en bedring af de offentlige finanser på ca. 30 mio. kr. årligt.

Omkostningerne i etableringsfasen forventes at udgøre op til ca. 30 mio. kr. Omkostningerne vil bestå i udvikling af IT-systemer. Dertil kommer udarbejdelse af bekendtgørelser, forretningsbetingelser, tekniske forskrifter, udbudsmateriale og kravspecifikationer for Ilanngaassivik-systemet. De skønnede udgifter er hævet efter høringen på baggrund af et fornyet skøn fra skatteforvaltningen. Skønnet er behæftet med usikkerhed. De årlige omkostninger forventes at falde til niveau af 7,5 -9,5 mio. kr. årligt, når Ilanngaassivik systemet overgår til drift.

Et mindretal i udvalget bestående af medlemmerne fra Siumut skal overfor Naalakkersuisut kræve, at man allerede fra ikraftsættelsen af loven nøje følger, hvordan denne påvirker de mindrebemidlede i samfundet, således at det sikres, at eventuelle uhensigtsmæssige effekter af loven over for disse, kan imødegås hurtigst muligt. Udvalgsmindretallet skal anmode Naalakkersuisut om at udtrykke sin tilslutning hertil ved 2. behandlingen.

Et mindretal i udvalget bestående af medlemmerne af Inuit Ataqatigiit og Partii Naleraq kan på det foreliggende grundlag ikke støtte forslaget. Mindretallet er under behandlingen af punktet kommet med et kompromisforslag på, at bede Naalakkersuisut fremkomme med et ændringsforslag til 3. behandlingen; hvor rådighedsbeløbet forhøjes og tilpasses svarende til hvad fx SIK har afgivet i sit høringssvar samt at man tilpassede forslaget mere med udgangspunkt i høringssvarene. Dette har et flertal i udvalget ikke valgt, at imødekomme. Mindretallet har med kompromisforslaget prøvet at formindske, at forslaget vil ramme arbejderne, de sårbare grupper i samfundet mv. mindst muligt. For hensigten med, at formindske den store gældsbyrde til de offentlige, er vi alle sammen enige om. Derfor har det for mindretallet ellers været vigtigt, at finde konsensus om dette forslag. Mindretallet finder at forslaget på flere områder risikerer, at ramme sårbare grupper i samfundet, som allerede er i en vanskelig situation samt som klarer dagene med nød og næppe. Mindretallet ser også en risiko for, at et rådighedsbeløb for studerende på 2.500 kr. om måneden, reelt kan have negative konsekvenser. Mindretallet skal i den forbindelse påpege, at det ikke er ualmindeligt at folk her i landet først påbegynder en uddannelse efter at have fået børn og andre forpligtelser. Udvalgsmindretallet skal opfordre Naalakkersuisut til at fremsætte ændringsforslag til 3. behandlingen, som generelt hæver de i loven anførte rådighedsbeløb og som beskrevet ovenfor.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af medlemmerne fra Siumut og Demokraatit **indstiller ændringsforslaget til vedtagelse.**

Et mindretal i udvalget bestående af medlemmerne fra Inuit Ataqatigiit og Partii Naleraq **indstiller forslaget til forkastelse.**

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hermann Berthelsen
Formand

Peter Olsen
Næstformand

Karl-Kristian Kruse

Henrik Fleischer

Malene V. Rasmussen

Múte Bourup Egede

Jens Napaattoq